

राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील

अपील क्रमांक २००९/रामाआ/सीआर/१८८८/२००९
दिनांक १८-११-२०१०

१ श्री. देशमुख मोईन अब्दुल लतिफ,
घर नं. १०/८, गजानन हो.सोसा. औरंगाबाद रोड,
अहमदनगर.

: अपिलार्थी : अनुपस्थित

१ जन माहिती अधिकारी तथा
अधिकारी, सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, अहमदनगर.
२ जन अपिलीय अधिकारी तथा
सहायक संस्था निबंधक, सार्वजनिक न्यास नोंदणी
कार्यालय, अहमदनगर.

: प्रतिवादी : उपस्थित

अनुपस्थित

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीने राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद कार्यालयाकडे
दि.१४/०९/२००९ रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार २००५ मधील नियम ६(१) अन्वये त्यांच्या दिनांक
१२/६/२००९ च्या अर्जानुसार, सुलोचना बेल्हेकर सामाजिक व बहुउद्देशिय शिक्षण संस्था,
(मुकिंदपुर) नेवासाफाटा, नेवासा, जिल्हा अहमदनगर, या संस्थेच्या नोंदणी संदर्भात तसेच डी.एड.,
बी.एड. साठी संस्था उभी करावयाचे नियम, या बाबत माहिती विचारली आहे. हि माहिती जन
माहिती अधिकारी तथा सहायक निबंधक सहकारी संस्था कार्यालय, अहमदनगर यांचेकडे
मागीतली आहे. हा अर्ज जन माहिती अधिकारी तथा सहायक संस्था निबंधक, अहमदनगर यांना
उद्येशून असला तरी प्रत्यक्ष अर्जावर पोहोच म्हणून सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, अहमदनगर
यांची सही व शिक्का असल्याचे दिसून येते. आज सुनावणीच्या दिवशी जन माहिती अधिकारी तथा
प्रभारी अधीक्षक, सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, अहमदनगर उपस्थित आहेत. त्यांनी असे
सांगीतले की, तत्कालीन अधीक्षक व जन माहिती अधिकारी हे मार्च, २०१० अखेर सेवानिवृत्त

झालेले आहेत व १२/०६/२००९ रोजीचा माहितीचा अर्ज त्यांचे कार्यालयात उपलब्ध झालेला नाही. जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, अहमदनगर यांचे कार्यालयाकडून दिनांक १२.११.२०१० च्या पत्रानुसार वितीय अपिलार्थी प्रत मिळाली. त्यासोबत हा मूळ अर्ज प्राप्त झाला. हा अर्ज प्राप्त झाल्याबरोबर अपिलार्थी यांना दिनांक १६.११.२०१० रोजीच्या पत्रान्वये आवश्यक माहिती पुरविलेली आहे. वास्तविक पाहता अपिलार्थी यांनी त्यांचा मूळ अर्ज आणि दिनांक ११.७.२००९ चा अपील अर्ज सहाय्यक निबंधक, सहकारी संस्था, अहमदनगर यांना उद्देशून केला आहे. प्रथम अपील अर्जावर कोणतीही पोहोच दिसून येत नाही. जन माहिती अधिकारी यांनी लेखी युक्तीवादात नमूद केले आहे की, अपिलीय अधिकारी तथा सहाय्यक धर्मादाय आयुक्त, अहमदनगर यांच्या कार्यालयात शोध घेतला असता व तपास केला असता प्रथम अपीलाची प्रत केल्याचे त्या कार्यालयात आढळून आली नाही. माहितीचा मूळ अर्ज व अपील अर्ज एकाच व चुकीच्या अधिकाऱ्यांना उद्देशून केलेले दिसून येतात.

अपिलार्थी यांनी चुकीच्या अधिकाऱ्यांकडे अर्ज केलेला आहे. माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ च्या कलम ६(१) खाली माहिती मागणीच्या संबंधीचा अर्ज ज्यांच्याकडे माहिती उपलब्ध आहे त्यांचेकडे करावयाचा असतो. तसेच अधिनियमाच्या कलम १९(१) नुसार प्रथम अपिलाचा अर्ज माहिती अधिकाऱ्याच्या वरीष्ठांकडे, ज्यांची नेमणूक अपिलीय अधिकारी म्हणून आहे, त्यांच्याकडे करावयाचा असतो. तरीही जन माहिती अधिकारी तथा अधिक्षक, सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, अहमदनगर यांना मूळ अर्जाबाबत कळताच, त्यांचे पत्र दिनांक १६/११/२०१० अन्वये अपीलार्थी यांना आवश्यक माहिती उपलब्ध करून दिली आहे.

उपरोक्त विवेचन पाहता, अपील फेटाळण्यात येत आहे.

आदेश

१. अपील क्र.१८८८/२००९ फेटाळण्यात येत आहे.

नाशिक

दिनांक १८-११-२०१०

(मा. हि. शहा)
राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक.

प्रत,

- १ श्री. देशमुख मोईन अब्दुल लतिफ. घर नं. १०/८, गजानन हौ.सोसा.औरंगाबाद रोड, अहमदनगर. जि.अहमदनगर.
- २ जन माहिती अधिकारी तथा अधिक्षक, सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, अहमदनगर यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ सहायक संस्था निबंधक, सार्वजनिक न्यास नोंदणी कार्यालय, अहमदनगर यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ जन अपिलीय अधिकारी तथा सहायक धर्मादाय आयुक्त, अहमदनगर यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ५ निर्णय नस्ती

**राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील**

अपील क्रमांक २००९/रामाआ/अपील/सीआर/१८८६
निर्णय दिनांक १८-११-२०१०

१ श्री. अशोक भटु देसले : अपिलार्थी : अनुपस्थित
१८/३, गुरुकृपा, मुंदाणकरवाडी, वाढीभोकर नाका, देवपुर,
धुळे

विरुद्ध

१ जन माहिती अधिकारी तथा : प्रतिवादी : उपस्थित

तलाठी, तलाठी कार्यालय पिंपळनेर, ता.साक्री, जिल्हा धुळे

२ जन अपिलीय अधिकारी तथा तहसीलदार, तहसील कार्यालय : उपस्थित
साक्री, जिल्हा धुळे

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीने राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद कार्यालयाकडे दिनांक २०/०७/२००९ रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ मधील कलम ६(१) नुसार त्यांचे पत्र व त्यांचा अर्ज दिनांक २३/०३/२००९ नुसार तलाठी पिंपळनेर, तालुका साक्री, जिल्हा धुळे यांचेकडे मौजे पिंपळनेर येथील गट क्र.७१ संबंधात ४ मुद्यांवर माहिती मागितली आहे. उपलब्ध कागदपत्रांवरुन असे दिसून येते की, माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ च्या कलम १९(१) अन्वये दाखल केलेले अपील हे मुळ अपिलार्थी श्री.रमेश सुखराम मालुसरे यांचे नसून श्री.अशोक भटु देसले यांचे आहे. आज सुनावणीच्या दिवशी जन अपिलीय अधिकारी तथा तहसीलदार, साक्री, जिल्हा धुळे यांनी असे सांगितले की, मुळ अपिलार्थी श्री.रमेश सुखराम मालुसरे हे दिनांक ०४/०८/२०१० रोजी मयत झाले आहेत. आयोगाकडे विचाराधीन असलेले अपील श्री.अशोक भटु देसले यांनी दाखल केलेले आहे. मुळ माहितीचा अर्ज वेगळ्या व्यक्तीचा व अपील हे दुस-या व्यक्तीने केलेले आहे. माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ मधील तरतुदीनुसार मुळ अर्ज केलेल्या व्यक्तीने प्रथम अपील अथवा द्वितीय अपील दाखल करणे गरजेचे आहे. या कारणास्तव हे अपील फेटाळण्यात येत आहे.

१. अपील फेटाळण्यात येत आहे.

नाशिक

दिनांक

१८-११-२०१०

(मा. हि. शहा)
राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री. अशोक भटु देसले, १८/३, गुरुकृपा, मुंदाणकरवाडी, वाडीभोकर नाका, देवपुर, धुळे
- २ जन माहिती अधिकारी तथा तलाठी, तलाठी कार्यालय पिंपळनेर, ता.साक्री, जिल्हा धुळे यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा तहसीलदार, तहसील कार्यालय साक्री, जिल्हा धुळे यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ निर्णय नस्ती.

**राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिकयांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपिल**

अपील क्रमांक २००९/रामाआ/अपील/सिआर/१८८४
अपिल निर्णय दि. १८/११/२०१०

१. श्री.संतोष रामचंद्र चंद्रे,
मु.पो.वाकोद,ता.जामनेर जि.जळगांव

: अपिलार्थी : उपस्थित

विरुद्ध

१. जन माहिती अधिकारी तथा
तलाठी सजा पळसखेडा ता.सोयगांव जि.औरंगाबाद
२. जन अपिलीय अधिकारी तथा तहसिलदार,
तहसिल कार्यालय, सोयगांव जि.औरंगाबाद.

: प्रतिवादी : उपस्थित

: अनुपस्थित

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीने राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद कार्यालयाकडे दिनांक
२१/६ /२०१० रोजी फेर सादर केलेले अपील आज आयोगाच्या विचाराधिन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम-२००५ अन्वये कलम-६(१) खाली गांव
कामगार तलाठी सजा पळसखेडा यांचेकडे त्यांचा अर्ज दिनांक २४/१०/२००८ नुसार सजा
पळसखेडा गट नंबर ६३ या शेतजमिनीचा ७/१२ चा उतारा मिळणे बाबत माहिती मागितली होती,
माहिती उशिरा प्राप्त झाली, असे कारण दर्शवून अपिलार्थी यांनी दुसरे अपील दाखल केले आहे.
आज सुनावणीच्या दिवशी जन माहिती अधिकारी तथा तलाठी सजा पळसखेडा हे हजर आहेत.
त्यांनी अशी माहिती दिली की, त्यांचेकडे असलेल्या इतर कार्यभारामुळे माहिती देण्यास विलंब
झाला आहे. दिनांक २४/१०/२००८ च्या अर्जा बाबतची माहिती दि. ७/२/२००९ ला दिली. म्हणजे
बराच विलंब आहे. विलंबनाचे समर्थनीय कारण तलाठी देऊ शकले नाही, यामुळे माहिती अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम २०(२) ते शास्तीस पात्र आहेत. तरी त्यांचेवर रूपये २५,०००/-
इतकी शास्ती लादन्यात येत आहे.

या प्रकरणी जन माहिती अधिकारी तथा तहसिलदार, तहसिलदार कार्यालय, सोयगांव हे आज
तपासणीच्या दिवशी गैरहजर होते. अपिलार्थी यांनी अशी माहिती दिली की, त्यांनी केलेली प्रथम
अपिलाची सुनावणी घेतली पण अपिलाचा आदेश प्राप्त झाला नाही. जन माहिती अधिकारी तथा
तलाठी सजा पळसखेडा यांच्याकडे अपिलाची सुनावणी बाबत काही माहिती, कागदपत्र नव्हती. व

अपिलाचे आदेशा बाबत काहीही सांगु शकले नाही. यावरुन जन अपिलीय अधिकारी तथा तहसिलदार यांनी अपिलावरील आदेश निर्गमित न करता माहिती अधिकार अधिनियम २००५ मधील तरतुदीचे उल्लंघन केले आहे. त्यामुळे त्यांचेवर प्रशासकीय कार्यवाही करणे आवश्यक आहे. यासाठी या निर्णयाची एक प्रत जिल्हाधिकारी, औरंगाबाद यांना देण्यात यावी.

आदेश

१. तत्कालीन तलाठी (श्री.व्ही.टी.राऊत यांचेवर रूपये २५,०००/-ची शास्ती लादण्यांत येत आहे. ती दरमहा त्यांचे पगारातून वसुली करावी. व त्याचा भरणा कोषागारात लेखाशिर्ष "००७० इतर प्रशासनिक सेवा, ६० इतर सेवा, ८०० इतर जमा रक्कम १८ माहितीचा अधिकार ००७०- ००६९" या खाली शासकीय कोषागारात भरणा करणेत यावी.

स्थळ नाशिक
दिनांक : १८/११/२०१०

(मा.हि.शहा)
राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक

प्रत,

१. श्री.संतोष रामचंद्र चंद्रे, मु.पो.वाकोद, ता.जामनेर जि.जळगांव
२. जन माहिती अधिकारी तथा तलाठी सजा पळसखेडा ता.सोयगांव जि.औरंगाबाद यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
३. जन अपिलीय अधिकारी तथा तहसिलदार, तहसिल कार्यालय, सोयगांव जि.औरंगाबाद यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.

राज्य माहिती आयुक्त, खंडपीठ नाशिकयांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपिल

अपील क्रमांक २००९/रामाआ/अपील/सिआर/१८८५
अपिल निर्णय दि.१८/११/२०१०

१. श्री.गणेश सुरेश रणमळे	: अपिलार्थी	: उपस्थित
घर नं.२२२६, ग.नं.७, सोनदेव बाबा चौक, धुळे		
<u>विरुद्ध</u>		
१. जन माहिती अधिकारी तथा चेअरमन अंजिक्य मजूर सहकारी सोसायटी मर्या..विटाई ता.शिंदखेडा जि.धुळे	: प्रतिवादी	: अनुपस्थित
२. जन अपिलीय अधिकारी तथा सहाय्यक निबंधक, सहकारी संस्था, शिंदखेडा जि.धुळे	:	: उपस्थित

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीने राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद कार्यालयाकडे दिनांक १२/५/२००९ रोजी फेर सादर केलेले अपील आज आयोगाच्या विचाराधिन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ चा कलम ६(१)नुसार त्यांचा अर्ज दिनांक १०/१२/२००८ नुसार माहिती अधिकारी तथा सहाय्यक निबंधक सहकारी संस्था शिंदखेडा, जिल्हा धुळे यांचेकडे अंजिक्य मजूर सहकारी सोसायटी, विटाई या संस्थेतील सभासदांची नावे, मजूर संस्थेचे पोटनियम (उपविधी) च्या साक्षांकीत प्रती तसेच संस्थेस २००३ ते २००८ पर्यंत मिळालेली कामे, त्यांची रक्कम वगैरेसाठी मुद्देवार माहिती मागितली आहे. माहिती न मिळाल्याने अपिलार्थी यांनी दि.०२.०१.२००९ रोजी त्यांचे प्रथम अपील सहाय्यक निबंधक, सहकारी संस्था, शिंदखेडा यांचे कडे दाखल केले होते. या अपिलावर दि.१८.२.२०१० रोजी सुनावणी घेऊन अपिलीय अधिकारी तथा सहाय्यक निबंधक, सहकारी संस्था, शिंदखेडा, जि.धुळे यांनी त्यांचे पत्र दि.२०.२.२००९ नुसार असा आदेश दिला की, सचिव, अंजिक्य मजूर सहकारी संस्था मर्यादित, विटाई, ता. शिंदखेडा, जि.धुळे यांनी मागितलेली माहिती विनामुल्य पुरवावी.

अपूर्ण माहिती मिळाल्याचे कारण दर्शवून त्यांनी आयोगाकडे दिनांक १२ मे २००९ नुसार अधिनियमाच्या कलम १९(३)अन्वये अर्ज केला आहे.

आज सुनावणीच्या दिवशी काय अपूर्ण माहिती मिळाली, याबाबत विचारणा केली असता अपिलार्थी यांनी असे सांगितले की, मुद्दा क्रमांक १ व २ म्हणजे रजिस्ट्रेशनच्या वेळेच्या सभासदांची

यादी व पोटनियमांच्या प्रती मिळाल्या. तथापि, इतर माहिती मिळाली नाही. सहाय्यक निबंधक, सहकारी संस्था, शिंदखेडा यांनी असे सांगितले की, ते जन अपिलीय अधिकारी आहेत. (जन माहिती अधिकारी नाहीत.) या प्रकरणी चेअरमन, अंजिंक्य मजूर सहकारी सोसायटी, विटाई, ता. शिंदखेडा हे जन माहिती अधिकारी असून ते आज सुनावणीच्या दिवशी गैरहजर आहेत. तथापि, सहाय्यक निबंधक यांचेकडे जी वर उल्लेख केलेली दोन मुद्यांची माहिती उपलब्ध होती, ती अपिलार्थी यांना देण्यात आली आहे. अपिलार्थीस, माहिती अधिकार अधिनियम २००५ नुसार आयोगाने त्यांनी मूळ अर्जाद्वारे मागणी केलेली संपूर्ण माहिती देण्याचे संबंधीत मजूर सहकारी संस्थेस आयोगाने आदेशित करणे अपेक्षित आहे, असे आढळून येत आहे. तथापि, या संदर्भात मा.उच्च न्यायालय मुंबईच्या नागपूर खंडपीठाने त्यांचे रिट पिटीशन क्र.३६४८/२००७, श्री.बालाजी सहकारी स्पिनॉग मिल्स मर्यादित, रिसोड, जि.वाशिम विरुद्ध राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ, नागपूर या प्रकरणामध्ये दि.०२.०३.२००९ रोजी खालीलप्रमाणे दिलेला निर्णय तत्पूर्वी विचारात घेणे आवश्यक आहे.

“ It is contention of the petitioner that the petitioner Co-Operative Society is not a Public Authority and therefore, Right to information Act, 2005 is not applicable to the petitioner and therefore, respondent no.6 could not pass any such order. When the matter is taken up for hearing, learned counsel for the parties concede that this point is squarely covered by judgment of this Court in Writ petition No.5666/2007 ; Dr.Panjabrao Deshmukh Urban Co-operative Bank Ltd. Amravati .. vs.. The State information Commissioner, Vidarbha Region, Nagpur and Ors., dated 13.1.2009, wherein this Court held that a Co-operative Society, registered under the Maharashtra Co-Operative Societies Act, is not a public authority within the meaning of Section 2 (h) of Right to Information Act or a State within the meaning of Article 12 of the Constitution of India and, therefore, Right to Information Act is not applicable.”

वरील निर्णयाचे अवलोकन करता महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम, १९६० च्या तरतुदी अंतर्गत नोंदणी झालेल्या सहकारी संस्थांना माहिती अधिकार अधिनियमातील तरतुदीनुसार “सार्वजनिक प्राधिकरण” असे मानता येणार नाही, असे दिसून येत आहे. या प्रकरणी देखील असाच युक्तीवाद लागू होत असल्यामुळे, अपिलार्थीने ज्या सहकारी संस्थेकडे माहिती मागितली आहे, त्या सहकारी संस्थेस माननीय उच्च न्यायालयाच्या वरील निर्णयाप्रमाणे माहिती अधिकार अधिनियम २००५ मधील तरतुदी लागू होणार नाहीत.

अशाप्रकारचे माननीय उच्च न्यायालयाचे नागपूर खंडपीठाचे वरील निर्णयाच्या पाश्वर्भूमीवर माहिती अधिकार अधिनियम २००५ आता संबंधीत संस्थेस लागू होत नसल्याने, सहाय्यक निबंधक, सहकारी संस्था, शिंदखेडा यांचे दिनांक २०.२.२०१० चे आदेश रद्द करण्यास आदेशीत करून माहिती अधिकार अधिनियम २००५ नुसार अपिलार्थी यांनी आयोगाकडे केलेले त्यांचे द्वितीय अपील फेटाळण्यात येत असल्याच्या निष्कर्षाप्रत येऊन, खालील प्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१. अपिल क्रमांक १८८५/२००९ फेटाळण्यात येत आहे.
२. सहाय्यक निबंधक, सहकारी संस्था, शिंदखेडा, जि.धुळे यांचे दि. २०.२.२००९ रोजीचे आदेश रद्द करण्यात येत आहेत.

स्थळ :- नाशिक
दिनांक:- १८.११.२०१०

(मा.हि.शाहा)
राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ, नाशिक.

प्रत :-

१. श्री. गणेश सुरेश रणमळे, घर नं. २२२६, ग.नं. ७, सोनदेव बाबा चौक, धुळे.
२. जन माहिती अधिकारी तथा चेअरमन, अजिंक्य मजूर सहकारी सोसायटी मर्या., विटाई, ता. शिंदखेडा, जि.धुळे यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी
३. जन अपिलीय अधिकारी तथा सहाय्यक निबंधक, सहकारी संस्था, शिंदखेडा जि.धुळे. यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
४. निर्णय नस्ती.

**राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील**

अपील क्रमांक २००९/रामाआ/अपील/सीआर/१८८७
निर्णय दिनांक १८-११-२०१०

१ श्री. ज्ञानेश्वर दगडू भोळे ता.भुसावळ, जिल्हा जळगाव	: अपिलार्थी : उपस्थित
विरुद्ध	
१ जन माहिती अधिकारी तथा मॅनेजर, ऑर्डिनन्स फॅक्टरी एम्प्लॉईज को.ऑप.क्रेडिट सोसायटी लि., भुसावळ, जिल्हा जळगाव	: प्रतिवादी : अनुपस्थित
२ जन अपिलीय अधिकारी तथा सहायक निबंधक, सहकारी संस्था, ता.भुसावळ, जि.जळगाव	: अनुपस्थित

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीने राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद कार्यालयाकडे दिनांक ३०/०३/२००९ रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ मधील कलम ६(१) नुसार प्राप्त त्यांचा अर्ज दिनांक ०१/१०/२००८ नुसार मॅनेजर, ऑर्डिनन्स फॅक्टरी एम्प्लॉईज को.ऑप.क्रेडिट सोसायटी लि., भुसावळ, जिल्हा जळगाव यांचेकडे गॅस एजन्सी संबंधात व गॅस कनेक्शन संबंधात एकूण ६ मुद्यांवर माहिती मागितली आहे. जन माहिती अधिकारी तथा मॅनेजर, ऑर्डिनन्स फॅक्टरी एम्प्लॉईज को.ऑप.क्रेडिट सोसायटी लि., भुसावळ, जिल्हा जळगाव यांनी त्यांचे पत्र दिनांक २८/११/२००८ नुसार अपिलार्थीस असे कळविले की, सहकारी संस्थांना माहितीचा अधिकार, अधिनियम-२००५ लागू होत नाही. या उत्तराने समाधान न झाल्याने अपिलार्थी यांनी सहायक निबंधक, सहकारी संस्था, भुसावळ, जिल्हा जळगाव यांचेकडे प्रथम अपील / त्यांचा अर्ज दिनांक ०१/१२/२००८ नुसार दाखल केले. अपिलीय अधिकारी तथा सहायक निबंधक सहकारी संस्था, भुसावळ यांनी अपिलार्थीचे अपील मंजुर करून अपिलार्थी यांनी मागितलेली संपूर्ण माहिती त्यांना तात्काळ देणेत यावी, असा आदेश दिला.

आज रोजी सुनावणीच्या वेळी अपिलीय अधिकारी, जन माहिती अधिकारी हे दोघेही गैरहजर आहेत. अपिलार्थीच्या असे निर्दर्शनास आणण्यात आले की मा.उच्च न्यायालय, मुंबई, खंडपीठ

नागपूर यांनी रिट याचिका क्र.५६६६/०७, पंजाबराव देशमुख अर्बन को-ऑप.बँक, अमरावती विरुद्ध राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नागपूरच्या निर्णयामध्ये माहितीचा अधिकार अधिनियम-२००५ हा नागरी सहकारी बँकांना लागू होत नाही, असा दिनांक १३/०१/२००९ रोजी निर्णय दिला आहे. या निर्णयामध्ये मा.उच्च न्यायालयाच्या नागपूर खंडपीठाने नियंत्रण व वित्तीय सहाय्य या मुद्यावर सखोल विवेचन करून माहिती अधिकार अधिनियम-२००५ नागरी सहकारी बँकांना लागू नसल्याचा निष्कर्ष काढला आहे. हेच विवेचन सहकारी पतसंस्थांना देखील लावल्यास असे दिसून येते की, सहकारी पतसंस्थांना देखील शासनाकडून कोणतेही वित्तीय सहाय्य प्राप्त होत नाही व या पतसंस्थेच्या दैनंदिन कारभारावर शासनाचे कोणतेही प्रत्यक्ष नियंत्रण नसल्याने माहिती अधिकार अधिनियम-२००५ आता मा.उच्च न्यायालयाच्या वरील निर्णयाच्या पाश्वर्भूमीवर पतसंस्थेस लागू होणार नाही. परंतु, अपिलार्थीस ते या पतसंस्थेचे सदस्य असल्यास महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम १९६० मधील कलम ३० नुसार संबंधित पतसंस्थेकडे आवश्यक त्या दस्तऐवजाच्या प्रतींची मागणी करता येईल.

सबब, माहिती अधिकार अधिनियम-२००५ नुसार अपिलार्थीने आयोगाकडे केलेले द्वितीय अपील क्र.१८८७/२००९ फेटाळण्यात येत आहे.

अपिलीय अधिकारी तथा निबंधक, सहकारी संस्था, भुसावळ यांचा दिनांक २९/१२/२००८ (दिनांक २२/१२/२००८ रोजीच्या सुनावणीवर) आदेश रद्द करण्यात येत आहे.

आदेश क्र.१८८७/२००९

१. अपील क्र.१८८७/२००९ फेटाळण्यात येत आहे.
२. अपिलीय अधिकारी तथा निबंधक, सहकारी संस्था, भुसावळ यांचा दिनांक २९/१२/२००८ (दिनांक २२/१२/२००८ रोजीच्या सुनावणीवर) आदेश रद्द करण्यात येत आहे.

नाशिक
दिनांक १८-११-२०१०

(मा. हि. शहा)
राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री. ज्ञानेश्वर दगडु भोळे, द्वारा के.एम.सुर्यवंशी, प्रोफेसर कॉलनी, सरोदे हॉस्पिटल समोर, भुसावळ, ता.भुसावळ, जिल्हा जळगाव
- २ जन माहिती अधिकारी तथा मैनेजर, ऑर्डिनन्स फॅक्टरी एम्पलॉइज को.ओप.क्रेडिट सोसायटी लि., ऑर्डिनन्स फॅक्टरी इस्टेट, भुसावळ, जिल्हा जळगाव यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा सहायक निबंधक, सहकारी संस्था, ता.भुसावळ, जि.जळगाव या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ निर्णय नस्ती.

